

Warszawa, 2 września 2015 r.

BL-112-32-NIK/15

**INFORMACJA PRAWNA DOTYCZĄCA EGZEKOWANIA PRZEPISÓW PRAWA
WOBEC PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE
ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH**

Przedmiotowa informacja przygotowana została w oparciu o przedstawioną przez Departament Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli informację o wynikach kontroli nt. „*Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych.*”.

Kontrola I/14/001 „Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych” została przeprowadzona na zlecenie Sejmu. W dniu 7 listopada 2013 r. Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki wniosła o przeprowadzenie kontroli skuteczności działania organów Służby Celnej, obowiązanych do nadzoru nad rynkiem gier.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, do zadań Służby Celnej należy rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy. Służba Celna jest w szczególności odpowiedzialna za kontrolę przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych (art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o Służbie Celnej).

Z dniem 1 stycznia 2010 r., przepisami ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych określono zasady prowadzenia zakładów wzajemnych. Na podstawie jej art. 29, zabroniona jest reklama i promocja zakładów wzajemnych oraz informowanie o sponsorowaniu przez podmiot prowadzący działalność w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych. Zgodnie z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o grach hazardowych, działalność w zakresie

zakładów wzajemnych może być prowadzona na podstawie udzielonego zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych, wyłącznie w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mającej siedzibę na terytorium Polski.

Na podstawie art. 29a ustawy o grach hazardowych, zakazane jest urządzenie gier hazardowych przez sieć Internet oraz uczestniczenie w takich grach urządzanych bez zezwolenia.

W podsumowaniu wyników kontroli Najwyższej Izby Kontroli stwierdzono, że obowiązujące regulacje prawne pozwalają na egzekwowanie ich przestrzegania jedynie od podmiotów działających na terenie kraju i sprzyjają unikaniu odpowiedzialności tych podmiotów, które nie podlegają bezpośredniej jurysdykcji polskich organów podatkowych.

Organy Służby Celnej nie są w stanie zapobiec nielegalnemu urządzeniu, oraz reklamowaniu zakładów wzajemnych za pośrednictwem sieci Internet w sytuacji, gdy siedziby podmiotów urządzających nielegalne zakłady wzajemne oraz serwery wykorzystywane do organizowania tych zakładów w sieci Internet, znajdują się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 3 § 2 Kodeksu karnego skarbowego stanowi bowiem, że jego przepisy stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z kolei art. 36 ustawy o Służbie Celnej, określający zasady przeprowadzania kontroli przez jej funkcjonariuszy, przewiduje dopuszczalność takiej kontroli w siedzibie, w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej oraz miejscu zamieszkania podmiotu podlegającego kontroli. Jeżeli siedziba podmiotu urządzającego nielegalne zakłady wzajemne w sieci Internet znajduje się poza granicami Polski, postawienie mu zarzutów musi być poprzedzone czasochłonnymi czynnościami dowodowymi, uzasadniającymi wnioski o podjęcie czynności procesowych w ramach międzynarodowej pomocy prawnej. W efekcie organy Służby Celnej odstępają od prowadzenia postępowań karnych skarbowych przeciwko sprawcom czynów zabronionych działającym za granicą.

Najwyższa Izba Kontroli wskazała na konieczność przeprowadzenia przez Ministra Finansów analiz prawnych pozwalających na ustalenie, czy i w jakim zakresie możliwe jest wdrożenie kolejnych instrumentów prawnych, za pomocą których nastąpiłoby ograniczenie nielegalnych działań podmiotów organizujących zakłady wzajemne za pośrednictwem sieci Internet.

Na podstawie wyników kontroli, NIK skierowała do Ministra Finansów wnioski o:

- rozważenie opracowania analizy rozmiarów nielegalnych działań w obszarze urządzania i reklamowania zakładów wzajemnych w sieci Internet,
- kontynuowanie podjętych działań przeciwko osobom nielegalnie uczestniczącym w zakładach wzajemnych organizowanych za pośrednictwem sieci Internet oraz działań zmierzających do skuteczniejszego informowania potencjalnych graczy w Polsce o zagrożeniach wynikających z uczestnictwa w tych grach,
- przygotowanie i wdrożenie przez Służbę Celną metodyki zwalczania nielegalnego reklamowania zakładów wzajemnych przez sieć Internet,
- kontynuowanie współpracy Służby Celnej z Policją i Prokuraturą w zakresie pozyskiwania danych o polskich obywatelach biorących udział w nielegalnych zakładach wzajemnych.

Maciej Telec

Główny legislator